

Monumentnummer*: 516350

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82758/160

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Baard Leeuwarden Fryslân

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Jorwerd	F			2061
Jorwerd	F			2061

Omschrijving**

Inleiding

De BOERDERIJ van het kop-hals-romp type is gebouwd in 1898 in eclectische stijl met verwijzingen naar de Neo-Renaissance-stijl. De boerderij ligt op traditionele wijze georiënteerd ten opzichte van de dorpskerk: het voorhuis aan de weg rond de kerk, de schuur gericht naar de voormalige landerijen erachter. De schuur heeft een achtergevel-indeling die karakteristiek is voor een overwegend veeteeltbedrijf. De boerderij ligt parallel aan de ontsluitingsweg Gele Buorren.

Op het achtererf staat een driebeukig koetshuis, dat vanwege te geringe architectonische waarde buiten bescherming van rijkswege valt.

Omschrijving

De kop-hals-romp boerderij is opgetrokken in bruine baksteen, waarbij het woonhuisgedeelte, voor zover zichtbaar vanaf de straat, is verlevendigd met kunststenen decoraties.

Het woonhuis bestaat uit een bouwlaag onder zadeldak tussen topgevels met uitkragende schouderstukken; de dakschilden zijn belegd met zwarte geglaazuurde, gegolfde Friese pannen. Op de nok twee schoorstenen met schoorsteenbord. De vanaf de straat zichtbare gevels worden horizontaal geleed door een portland-cement plint; gepleisterde banden langs de onder en bovendorpel van de vensters en een gevellijst met drie velden waarin siermetselwerk; in de korte gevel is de geveltop horizontaal geleed door drie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gepleisterde banden, waarvan de onderste correspondeert met de gootlijst.

In de lange gevel een neo-Renaissance porte brisée met middenstijl; tweetreeds stoep en twee T-vensters. De lichtopeningen worden afgesloten door een segmentboog met sluit- en aanzetstenen; de trommelvelden zijn versierd met siermetselwerk. Op de muurdammen ankers van siersmeedwerk.

In de korte gevel twee T-vensters; de lichtopeningen worden afgesloten door een segmentboog met sluit- en aanzetstenen; de trommelvelden zijn versierd met siermetselwerk. Op de muurdammen ankers van siersmeedwerk. In de geveltop een rondboogvenster met stolpraam onder een strekse rondboog met sluit- en aanzetstenen. De sluitsteen is tegelijkertijd console voor een toppilaster met kapiteel, waarop de schoorsteen rust. Aan weerszijden van het venster een rondbogig blindvenster. De achtergevel is vlak en nagenoeg ongeleed: een klein venster en eenvoudige staafankers. De hals is opgetrokken in bruine baksteen, onder zadeldak, belegd met zwarte geglazuurde holle pannen. In de gevel aan de straatzijde twee H-vensters onder een streklaag. In de achtergevel een deur met bovenlicht, onder een anderhalfsteens streklaag.

Het schuurgedeelte is opgetrokken in bruine baksteen, onder een schilddak, belegd met gesmoorde holle pannen; aan de straatzijde twaalf gietijzeren zesruits stalramen, waartussen lange ankerstaven. De achtergevel is iets hoger opgetrokken en heeft een opgeklampte dubbele mendeur naar de deel in een terugsprong; vijf kleine, gietijzeren stalruitjes en een opgeklampte dubbele staldeur. In de noordgevel drie gietijzeren rondboogvensters en lange ankerstaven. In de voorgevel van de schuur twee H-vensters, ter plaatse van de keuken, en een opgeklampte deur naar de deel.

Het INTERIEUR van de boerderij is grotendeels oorspronkelijk. Tot de waardevolle onderdelen behoren onder meer de gang met geornamenteerd stucplafond, terrazzovloer en marmeren gedenksteen in de wand: WOPKE A. DE GAVERE HEEFT DEN EERSTEN STEEN GELEGD 2 APRIL 1898.; gestucadoord poortje naar de keuken. In de woonkamer is een gestucadoord plafond met originele beschildering (cassettes met blad- en vruchtmotieven, o.a. laurier, granaatappel); kamerblinden en lambrisering onder de vensters met de originele beschildering. In de hals een gestucadoord plafond met cherubijnen in de hoeken, ongeschilderd, en een zwart marmeren schouw met hoekzuiltje aan de boezem. In de keuken een betegelde wand, zgn. behangetje, (blad- en bloemmotief).

Waardering

De boerderij van het kop-hals-romp type, gebouwd in 1898 in eclectische stijl met verwijzingen naar de Neo-Renaissance-is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- vanwege de traditionele oriëntatie van de boerderij ten opzichte van de terp,
- vanwege de eenvoudige op traditie gebaseerde kwaliteit van het ontwerp,
- vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de detaillering, zowel van het exterieur van het woonhuis als van het interieur,
- vanwege de bijzondere en beeldbepalende ligging in het dorp,
- vanwege de hoge mate van gaafheid van zowel het exterieur als de interieuronderdelen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument